

UNIVERZITA KARLOVA
Katolická teologická fakulta
Ústav dějin křesťanského umění
Dějiny křesťanského umění

Autoreferát k disertační práci

Lucie Kodišová

**Materiály ke zlatnictví na dvoře Karla IV. :
Zlatnické práce v zahraničí**

Vedoucí práce: Prof. PhDr. Jiří Kuthan, DrSc., Dr.h.c.
Konzultant: Dr. Phil. Karel Otavský
Praha 2019

Úvod a zhodnocení současného stavu řešené problematiky

Mezi odvětvími dvorského a církevního umění připadala ve středověku významná role zlatnictví. Početní zlatníci vytvářeli nejrůznější předměty využívané na vladařském dvoře každodenně i při ojedinělých ceremoniálech, stejně tak jako v bohoslužebném provozu významných církevních institucí. Zlatnické výrobky byly ve středověku dle svědectví listin, účtů a inventářů nejhojnějšími uměleckými zakázkami. Na rozdíl od ostatních běžně užívaných předmětů denní potřeby byly zlatnické práce nositelkami přídavných významů a funkcí a vzhledem k drahocennosti použitého materiálu měly prakticky výhradně reprezentativní charakter.

Několik desítek zachovaných, více či méně izolovaných zlatnických prací souvisejících s Karlem IV. a jeho okolím, jsou významnými umělecko-historickými dokumenty. Cílem této práce bylo přispět k jejich poznání shromážděním informací o dílech uložených v zahraničí a jejich kritickým zhodnocením. V případě pochybností týkajících se připsání těchto děl pražskému dvorskému okruhu je zvláštní pozornost věnována srovnání s dochovanými díly, u nichž je český původ prokazatelný.

Volba tématu disertační práce nebyla obtížná, jelikož zlatnická bohemika uložená v zahraničních sbírkách jsou předmětem mého zájmu již od roku 2007, kdy jsem se v rámci semestrálního pobytu na Vídeňské univerzitě začala věnovat dílům spojeným s Karlem IV. uloženým ve Vídeňské klenotnici a následně toto téma zpracovala v bakalářské práci. Původně jsem plánovala ve výzkumu pokračovat a rozšířit práci o další karlovská díla uložená v zahraničí již v rámci magisterského studia. Po vypracování projektu diplomové práce jsem však vyhodnotila téma jako badatelsky příliš náročné, zejména s ohledem na rozptýlení zlatnických

děl po Evropském prostoru a stylovou nesourodost zkoumaného materiálu. Téma jsem se tedy rozhodla opustit a v rámci magisterské diplomové práce jsem věnovala pozornost inventářům Svatovítského pokladu v Lucemburské době. Možnost zpracovat téma zlatnických bohemik spojených s Karlem IV. v rámci disertační práce tak byla nasnadě a stala se hlavním důvodem mého postgraduálního studia. V neposlední řadě umožňuje téma práce propojení uměnovědy s gemologií, již se v rámci kurzů Deutsche Gemmologische Gesellschaft a Gemological Institute of America intenzivně věnuji.

Relikviářům z hlediska jejich vzhledu i významu se systematicky věnoval Joseph Braun, jehož práce je i po téměř osmdesáti letech stále klíčová. Podrobně je zde zpracovává vývoj jednotlivých relikviářových typů a rovněž zavádí některé nové dodnes užívané odborné termíny. Z jeho dalších děl je pro dějiny sakrálního zlatnictví významná jeho monografie věnovaná vývoji liturgického náčiní z roku 1932 a obdobně precizní a formativní je jeho práce z roku 1924 věnovaná křesťanskému oltáři, která se zabývá rovněž typologií přenosných oltářů.

Pro gotické zlatnictví v prostoru střední Evropy zůstává stále základní výchozí literaturou katalog gotického zlatnictví ve střední Evropě sepsaný roku 1983 Johanem Michaellem Fritzem roku 1982 a o tři roky starší monografie Hanse R. Hahnlosera a Susanne Brugger - Koch *Corpus der Hartsteinschliffe des 12. - 15. Jahrhundert*. Většina zlatnických prací uložených v zahraničí je zmíněna ve svazcích vydaných k výstavě *Die Parlerer. Europäische Kunst unter den Luxemburgen 1350 - 1400*, editovaných Antonem Legnerem.

Otázce cášského zlatnictví se dlouhodobě věnoval Franz Bock ve druhé polovině 19. století. Ernst Günther Grimme, který se v průběhu druhé poloviny 20. století opakovaně vracel k tématům z historie a dějin umění v Cáchách, publikoval k těmto tématům úctyhodnou řadu studií, přičemž pro historii pokladu je nosnou zejména *Der Aachener Domschatz* z roku 1972. V současnosti se tamní klenotníci zabývají Herta Lepie a Georg Minkenberg.

Z děl uložených ve vídeňském Hofburgu byla již od 19. století věnována pozornost především součástem pokladu římských králů, jejichž vnímání bylo vždy spojeno s identitou německy hovořících národů, v důsledku čehož bylo zřetelně ovlivňováno politickými změnami. V první polovině 20. století jsou podstatná díla Julia von Schlossera a Arpada Weixelgärtnera. Z mladších autorů se klenotnici podrobně věnovali například Hermann Fillitz, Stefan Krenn, či Helmut Trnek. Vzhledem k využití moderních analytických metod při výzkumu podává velmi detailní a komplexní informace o předmětu výpravná monografie z roku 2005 věnovaná Svatému kopí, jejímž editorem je Franz Kirchweger.

Pro české zlatnictví 14. století jsou ze starších prací neopominutelná zejména díla Antonína Podlahy a Eduarda Šittlera, jejichž zpracování pramenů vztahujících se ke svatovítskému pokladu zůstalo ve své celistvosti dosud nepřekonáno. Neopominutelné jsou rovněž studie Josef Cibulky a jeho edice českého korunovačního řádu. Stati někdejšího ředitele uměleckooprůmyslového muzea Emanuela Pocheho se soustředily rovněž na zlatnická díla doby lucemburské uložená mimo naše území, zejména na zlatnictví v korunovačních Cáchách.

V současnosti jsou nejvýznamnějšími českými badateli v této oblasti Dana Stehlíková a Karel Otavský. Dana Stehlíková, autorka Encyklopedie českého zlatnictví z roku 2003 a řady statí věnovaných českému zlatnictví přemyslovské i lucemburské doby, se podrobně zabývá historií cechu pražských zlatníků. Karel Otavský se celoživotně se zabývá textilním a zlatnickým užitým uměním. K nejzásadnějším pracím patří jeho disertace věnovaná Svatováclavské koruně z roku 1992, či příspěvek zabývající se svatovítským pokladem ve světle pramenů z roku 2010. Ze studií věnovaných dílům v zahraničí je třeba zmínit třem významným pokladům lucemburské doby a jejich místě v panovnické reprezentaci věnovanou stať ve sborníku *Kunst als Herrschaftsinstrument* z roku 2009. Oba výše zmínění současní odborníci zpracovali rovněž velké množství aktuálních katalogových hesel, která tvoří odrazový můstek pro zpracování zlatnických děl rozptýlených po evropském prostoru.

Aktuálně se ve své monografii *Karel IV.: císař a český král – vizionář a zakladatel* tímto tématem zabývají Jan Royt a Jiří Kuthan, kteří zasazují zlatnická díla uložená v zahraničí do širšího kontextu panovnické reprezentace a dlouhodobě se věnují rovněž otázce šíření kultu českých zemských patronů v zahraničí. V monografii je zmíněna například jinak opomíjená skříň sv. Zikmunda uložená v Saint Maurice Maurice d' Agaune.

Pro oblast historické mineralogie je doposud relevantním výzkum Františka Skřivánka ze 80. let 20. století věnovaný zpracování suroviny z nalezišť u Ciboušova. V historické gemologii jsou nejaktuálnějším zdrojem poznatků výzkumy Jaroslava Hyršla, který určoval drahokamy na řadě děl doby lucemburské v našich i zahraničních sbírkách. Symbolickému významu vzácných surovin v době Karla IV. se systematicky věnuje Hana Šedinová v publikaci *Drahokamy Svatováclavské kaple* vydané roku 2005.

Cíle bádání a metodika

Práce se zaměřuje na zasazení děl do kontextu jejich vzniku a určení jejich vztahu k panovnickému dvoru. Jejím cílem je rozlišení zlatnických prací spojených s Karlem IV. na základě místní tradice, či zažitých, ale ne vždy dostatečně podložených hypotéz od zlatnických děl o jejichž spojení s Karlem IV. svědčí znaky či nápisy přímo na dílech, nebo jiné psané prameny. V případě nedostatku psaných pramenů zůstává jediným vodítkem stylový rozbor, založený na porovnání dochovaných prokazatelně českých zlatnických prací s těmi, jejichž původ na dvoře Karla IV. nelze jednoznačně prokázat.

Celou prací se prolíná ústřední téma materiálu sloužícího jako hodnotný pramen informací. Vzácné kovy a drahé kameny jsou na jednu stranu nazírány skrze svou mnohvrstevnatou symboliku, jejíž osvojení je klíčem k porozumění vnímání zlatnických děl ve středověku, na druhou stranu skrze své chemické a fyzikální vlastnosti, které mohou být vodítkem při určování provenience děl. Práce zohledňuje výsledky

gemologických a mineralogických průzkumů. Přestože jsou dnes známy výsledky řady výzkumů provedených u karlovských zlatnických děl renomovanými gemology za použití nejmodernější techniky, není informační potenciál těchto výsledků zdaleka dostatečně vytěžen a popisy drahých kamenů nezřídka slouží jen jako doplňující údaj zpřesňující popis díla. Cílem práce je propojit organickým způsobem gemologické a mineralogické poznatky s uměleckohistorickým bádáním.

Obsah a struktura disertační práce

První část práce se zabývá zlatnictvím a jeho funkcemi na dvoře Karla IV. První kapitola věnovaná otázce českého zlatnictví se tak snaží rozlišit prokazatelně české práce a vysledovat jejich společné charakteristické stylové rysy. Popisované zlatnické práce převážně spadají do dvou oblastí středověkého dvorského života jimž je věnována druhá kapitola. První oblast je spojena s liturgií, kultem relikvií a chrámovým prostorem a druhou je panovnická reprezentace. Obě oblasti se prolínají, protože sakrální povaha panovnické moci se ve středověku silně promítala rovněž do ikonografického zpracování a vnímání vladařských insignií. Rovněž samotné shromažďování relikvií nemělo pouze ryze duchovní charakter, ale sloužilo také panovnické reprezentaci a šíření dynastického vlivu. Karel IV. byl zároveň sběratelem cenných uměleckých předmětů a vzácných přírodnin, které sloužily jako inspirace a materiál pro vznik zlatnických prací. V neposlední řadě byly i tyto přírodní materiály vnímány symbolicky a zprostředkovávaly divákovi znalému Písma svatého nejen bezprostřední estetický zážitek, ale stávaly se samostatnými nositeli hlubšího náboženského obsahu.

Práce se zaměřuje na zasazení děl do kontextu jejich vzniku a určení jejich vztahu k panovnickému dvoru. Jejím cílem je rozlišení zlatnických prací spojených s Karlem IV. na základě místní tradice, či zažitých, ale ne vždy dostatečně podložených hypotéz od zlatnických děl o jejichž spojení s Karlem IV. svědčí znaky či nápisy přímo na dílech, nebo jiné psané prameny. V případě nedostatku psaných pramenů zůstává

jediným vodítkem stylový rozbor, založený na porovnání dochovaných prokazatelně českých zlatnických prací s těmi, jejichž původ na dvoře Karla IV. nelze jednoznačně prokázat. Třetí a čtvrtá kapitola věnují zvláštní pozornost pokladu klenotnice v Cáchách a pokladu říšských králů, na jejichž utváření měl Karel IV. přímý vliv.

Pátá kapitola se zaměřuje na drahokamové nádoby a inkrustace a klíčovou roli původního českého materiálu při určování původu prací uložených v zahraničí. Při hodnocení a srovnávání drahokamových nádob a osazených drahých kamenů jsou zohledňovány rovněž výsledky mineralogických a gemologických výzkumů, jsou-li k dispozici. Šestá kapitola se věnuje přenosnému oltáři v době Karla IV. jako specifickému druhu zlatnické práce jejíž užívání propojuje liturgický účel a šlechtickou reprezentaci.

Druhá část práce sestává z katalogu čítajícího třicet hesel, při jejichž zpracování byl kladen důraz zejména na zasazení děl do širšího kontextu karlovského zlatnictví. Katalog, kromě výše zmíněných souborů z klenotnic v Cáchách a Vídní zahrnuje řadu soliterních zlatnických prací rozprostřených po evropských chrámových klenotnicích a sbírkách. Jediná práce uložená v zámoří je relikviářová statueta bolestného Krista, uložená ve Walters Art Gallery Baltimoru. Bolestný Kristus s nástroji umučení patří nejvýznamnějším relikviářům českého 14. století zhotovených v pražské dvorské dílně. Ostensorium sv. Víta v Herrieden, Závěsek s druhotnou relikvií sv. Alžběty v Udine, Relikviářová skříň sv. Zikmunda v Saint-Maurice či stylově diametrálně odlišná připomínka téhož světce Relikviářová busta sv. Zikmunda v Plocku. Zařazeny jsou rovněž dvě dámské koruny, z nichž první je spojována s Annou Českou a druhá byla nalezena v pokladu ze Slezské Středy.

Teoretický a praktický přínos disertační práce

Poklad římských králů, jehož byl Karel IV. dočasným správcem a ochráncem, byl nejen důkazem panovnické legitimacy voleného římského krále, ale rovněž pozoruhodným souborem relikvií. Při prezentaci a

uchovávání říšského pokladu Karel IV. v mnoha ohledech zacházel s pokladem ve zcela tradičním duchu. Oproti svým předchůdcům však kladl větší důraz na duchovní rozměr pokladu, který mu vzhledem k příznivému ovzduší vzrůstající laicizace víry umožňoval plně využít potenciál pokladu ve veřejných ukazováních. Rozměr, jenž dávaly pokladu vzácné pašijové relikvie i domnělé památky na Karla Velikého, byl poprvé zcela využit pro účely reprezentace samotného panovníka, jeho rodu i dědičného království.

V rámci podkapitoly věnované dílům uloženým ve Vídni byly zveřejněny výsledky gemologického výzkumu, který byl proveden Jaroslavem Hyršlem v dubnu roku 2015 ve vídeňské Císařské klenotnici (Kaiserliche Schatzkammer Wien). Výzkum umožněný díky ochotě Dr. Franze Kirchwegera přinesl nové poznatky a bylo reidentifikováno několik kamenů na relikviáři s částí Kristových jesliček. Zelený kámen považovaný za sklo byl nově určen jako přírodní olivín. Modrý kámen zdobený řezbou, který byl uváděn jako skleněná imitace, byl nově určen jako přírodní drahokam, nejspíše akvamarín či topaz. Řecká gema zobrazující nereidu na mořském koni tak není pouhým otiskem, ale skutečným mistrovským dílem vyřezaným v kameni.

Určování materiálu a práce s drahokamy se prolíná celou prací, která se pokouší jeho výsledky organicky zapojit do celku uměleckohistorického bádání. Srovnání modrých safírů svatováclavské koruny s drahokamy na relikviáři s dřevem Kristových jesliček ukazuje, že kameny pocházejí ze stejných cejlonských nalezišť. Opracování druhotně osazených safírových valounů Svatováclavské koruny je srovnatelné se safíry na tzv. koruně Anny České, u nichž přesnější gemologické posouzení dosud nebylo zpracováno. Kameny společného původu mohly být původně součástí jedné sbírky.

Z celkem popsáných třiceti zlatnických prací uložených v zahraničí lze s Karlem IV. a jeho dvorským okruhem přesvědčivě spojit šestnáct zlatnických děl. Ve zbylých čtrnácti případech je míra pravděpodobnosti připsání českému prostředí kolísavá a závisí přímou

měrou na množství dochovaných pramenů a komparativního materiálu k jednotlivým pracím.

Summary

Among the branches of court and church art, goldsmithing played a significant role in the Middle Ages. Numerous goldsmiths created various items used then at the royal court every day or at rare ceremonies, as well as during the religious services of important church institutions. The goldsmith's products were the most abundant orders for works of art in the Middle Ages according to the testimony of the documents, payment confirmations and inventories. In contrast to other common articles of daily use, the goldsmith's works had additional meanings and functions, and because of the preciousness of the used material, they were practically exclusively representative in nature.

Several dozens of preserved, more or less isolated goldsmith works related to Charles IV and his surroundings are important artistic and historical documents. The aim of this thesis was to contribute to increasing the knowledge of such works by gathering information about the works abroad and their critical evaluation. The first part deals with goldsmithing and its functions at the court of Charles IV. The first chapter

devoted to the question of Czech goldsmithing tries to distinguish demonstrably Czech works and trace their common characteristic stylistic features.

The described goldsmith works predominantly fall into two areas of medieval court life, which the second chapter is devoted to. The first area is connected with the liturgy, the cult of relics and the temple space, and the second is the monarch's representation. Both areas are intertwined because the sacred nature of the ruling power in the Middle Ages was strongly reflected in the iconographic adaptation and perception of the regal insignia. Also, the collecting of the relics itself was not purely spiritual in character, but served as the royal representation and to extend dynastic influence as well. Charles IV. was at the same time a collector of valuable art objects and rare products of nature, which served as inspiration and material for the creation of goldsmith works. Last but not least, these natural materials were perceived symbolically and mediated - to the audience educated in the Holy Scripture - not only the immediate aesthetic experience, but they also became independent bearers of deeper religious content.

The thesis focuses on placing the works in the context of their creation and determining their relation to the monarch's court. Its aim is to distinguish two types of the goldsmith's works associated with Charles IV: those based on local tradition or deep-rooted but not always well-founded hypotheses, and those whose connection with Charles IV. can be proved by signs or inscriptions found directly on the works, or by other written sources. If there's a lack of written sources, the only remaining guideline is a stylistic analysis, based on the comparison between the preserved Czech goldsmith's works and those whose origin at the court of Charles IV cannot be unambiguously proved. The fourth and fifth chapters pay particular attention to the treasure of The Aachen Cathedral Treasury and items from the Imperial Treasury in Vienna, whose formation was directly influenced by Charles IV.

The sixth chapter focuses on gemstone vessels and inlay, and the key role of original Czech material in determining the origin of works stored abroad. When evaluating and comparing gemstone vessels and set gemstones, the results of mineralogical and gemological research, if available, are also taken into account. The seventh chapter deals with a portable altar at the time of Charles IV as a specific kind of goldsmith's work, whose use interconnects the liturgical purpose and the aristocratic representation.

The second part of the thesis consists of a catalog of thirty entries, with a particular emphasis on placing the works in the wider context of the goldsmithing connected with Charles IV. In addition to the aforementioned treasuries in Aachen and Vienna, the catalog includes a number of solitary goldsmith's works spread across European church treasuries and collections. The only overseas work is the reliquary statuette of the Man of Sorrows, deposited at the Walters Art Gallery of Baltimore. The Man of Sorrows with instruments of torture is one of the most important reliquaries of the Czech 14th century made at the Prague Court. Ostensory of St Vitus in Herrieden, the piece of jewellery with a secondary relic of St Elizabeth in Udine, the reliquary case of St

Sigismund in Saint-Maurice or in a style diametrically different commemoration of the same saint Reliquary Bust of St. Sigismund in Plock. Two women's crowns are also included, the first of which is associated with Anne of Bohemia and the other one was found in the Środa Treasure.

From the total of thirty here described goldsmith's works placed abroad, sixteen can be convincingly connected with Charles IV and his court circle. In the remaining fourteen cases, the probability of attribution to the Czech environment is indecisive and it is directly related to the amount of surviving sources and comparative material on particular works.

Anotace

Předmětem zkoumání práce jsou zlatnická díla spojená s Karlem IV. uložená v současnosti v zahraničních sbírkách. První část práce hledá charakteristické rysy dvorského zlatnictví doby Karla IV., aby s jejich pomocí rozlišila původ zlatnických prací roztroušených v zahraničí. Zabývá se rovněž aspekty panovníkovy života přímo související s objednáváním zlatnických prací. Zásadní je v tomto ohledu především duchovní život Karla IV. a jeho vztah k církvi. Převážná část dochovaných artefaktů jsou relikviáře obsahující ostatky svatých či památky na Krista a Pannu Marii.

Právě shromažďování relikvií, jejich místo ve zbožnosti 14. století a panovnické reprezentaci jsou klíčové pro pochopení zlatnictví okruhu Karla IV. Karel byl však také sběratelem cenných uměleckých předmětů a vzácných přírodnin, které sloužily jako inspirace a materiál pro vznik zlatnických prací. Samostatně je zpracováno téma nádob z řezaného drahokamu.

Zohledněny jsou rovněž relevantní poznatky historické gemologie. Zvláštní pozornost je v první části věnována pokladu klenotnice v Cáchách a dílům uloženým ve vídeňské císařské klenotnici, na jejichž utváření měl Karel IV. přímý vliv. Druhá část práce sestává z katalogu čítajícího 31 hesel při jejichž zpracování byl kladen důraz zejména na zasazení děl do širšího kontextu karlovského zlatnictví.

Klíčová slova:

Zlatnictví, 14. století, gemologie, drahokamová řezba, poklad říšských králů, císařská klenotnice v Hofburgu, pokladnice císařského dómu, relikvie, relikviáře, přenosný oltář, panovnická koruna, panovnická reprezentace

Abstract

The object of the thesis are the goldsmith works associated with Charles IV, which are currently stored in foreign collections. The first part of the thesis looks for the characteristic features of the court goldsmithing in the times of Charles IV to distinguish between the origins of the goldsmith works scattered abroad. It also deals with aspects of the sovereign's life that are directly related to ordering goldsmithing. The spiritual life of Charles IV is essential in this respect, as well as his relationship to the Church. Most of the preserved artifacts are reliquaries containing the relics of the saints or contact relics of Christ and the Virgin Mary.

It is the gathering of relics, their place in the piety of the 14th century and the royal representation that are crucial to understanding the goldsmithing of the circle of Charles IV. But Charles was also a collector of valuable art objects and rare products of nature, which served as inspiration and material for the creation of goldsmith works. The topic of cut gemstones is dealt with separately.

The relevant findings of historical gemology are also taken into account. In the first part, particular attention is paid to the treasure of The Aachen Cathedral Treasury and items from the Imperial Treasury in Vienna, whose formation was directly influenced by Charles IV. The second part of the thesis consists of a catalog of 31 entries, with a particular emphasis on placing works in the wider context of the goldsmithing connected with Charles IV.

Key words:

Jewelry, 14th Century, Gemology, Gemstone Carving, Imperial Insignia, Imperial Treasury at the Hofburg Palace, Aachen Cathedral Treasury, Relics, Reliquaries, Portable Altar, sovereign crown, Sovereign Representation

Seznam publikací autorky

- ***Ikonografie přenosných oltářů ve středověku***, in: Ladislava Říhová (ed.): Jednota v mnohosti - In pluribus unitas 2016, Husitská teologická fakulta /Luboš Marek 2018, 333-341
- ***Identifizierung von Edelsteinen bei ausgesuchten Goldschmiedearbeiten aus dem Umkreis Karls IV., die in österreichischen Sammlungen aufbewahrt werden***, in: Madaléna Nová, Marie Opatrná (eds.): Staré a Nové. Staré jako východisko či překážka? Sborník příspěvků mezinárodní konference studentů doktorských programů, Katolická teologická fakulta, Praha 2016, 227-236
- ***Poklad říšských králů v panovnické reprezentaci Karla IV.*** in: Miroslav Šmied (ed.): *Ve službách českých knížat a králů. Sborník žáků a studentů k počtě Jiřího Kuthana*, Katolická teologická fakulta, Praha 2013
- ***Altare portatile ve vrcholné a pozdním středověku sociální a kulturní aspekty na pomezí liturgiky a dějin umění*** (Spoluautor Petr Jan Vinš), in: Zuzana Tokárová, Martin Pekár (eds.): *Človek, spoločnosť, doba. Stretnutie mladých historikov III.*, Univerzita Pavla Josefa Šafárika, Košice 2014
- ***K liturgické funkci sardoniové číše ze svatovítského pokladu ve 14. století***, in: Ondřej Jakube-Radka Miltová (eds.): *Umění a politika, Sborník IV. sjezdu historiků umění*, Masarykova Univerzita, Brno 2013

Výčet nejdůležitější literatury a pramenů

Prameny a pramenné edice:

- AUGUSTINUS 1950 - Aurelius AUGUSTINUS: *O Boží obci*. Praha: Vyšehrad, 1950.
- BOESE 1973 -BOESE, Helmut (ed.). *Thomas de CANTIMPRÉ, Liber de natura rerum*. Berlin: 1973.
- EMLER 1884 - EMLER, Josef (ed.). *Fontes rerum Bohemicarum IV*. Praha: 1884.
- EMLER 1890 - Josef EMLER (ed.). *Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae III*. Praha: 1890.
- INVENTÁŘ 1356 - *Inventáře Svatovítského pokladu*. Archiv Metropolitní kapituly u sv. Víta, kartaon 260, inventář 1356.
- KRONIKY DOBY KARLA IV. 1987 - KRONIKY DOBY KARLA IV. (úvod Marie Bláhová). Praha: 1987.
- PODLAHA / ŠITTLER 1903 - PODLAHA, Antonín / ŠITTLER, Eduard. *Chrámový poklad u sv. Víta v Praze. Jeho dějiny a popis*. Praha: 1903.
- SEDLÁČEK 1914 - SEDLÁČEK, August. Zbytky register králův římských a českých z let 1361-1489. In: *Historický archiv, 1. Třída české akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění v Praze 39, 1914, č. 75*. Praha: 1914, s. 27.

- SPEER / BINDING 2005 – SPEER, Andreas / BINDING, Günther (eds.) *Abt Suger von Saint-Denis. Ausgewählte Schriften*. Darmstadt: 2005.
- SUGER 2006 – SUGER: *Spisy o Saint-Denis*. Překlad Iva Adámková. Praha: 2006.
- ŠEDINOVÁ / ISIDOR ZE SEVILLY 2000 – ŠEDINOVÁ, Hana / ISIDOR ZE SEVILLY. *Etymologiae XVI – Etymologie XVI*. Praha: 2000.
- VIDMANOVÁ 2012 – VIDMANOVÁ, Anežka (ed.). *Jakub de Voragine: Legenda Aurea*. Praha: 2012.
- ŽITAVSKÝ 1975 – ŽITAVSKÝ, Petr, et al. *Zbraslavská kronika: Chronicon aulae regiae*. Svoboda: 1975.

Literatura:

- ALCOUFFE 1984 –ALCOUFFE, Daniel. Antike, byzantinische und abendländische Steinschneidekunst, in: HELLENKEMPER, Hansgerd. *Der Schatz von San Marco in Venedig*. Olivetti, Mailand: 1984, s. (81–84), 81.
- ALCOUFFE 1984b – ALCOUFFE, Daniel. Patriarchenkelch, in HELLENKEMPER, Hansgerd: *Der Schatz von San Marco in Venedig*. Mailand: 1984, s.167.
- ALCOUFFE 1984c – ALCOUFFE, Daniel. Kelch aus Serpentin, in: HELLENKEMPER, Hansgerd (ed.). *Der Schatz von San Marco in Venedig*. Mailand: 1984, s. 294–297.
- ALCOUFFE 1984d – ALCOUFFE, Daniel. Doppelhenkelkelch des Kaisers Romanos, in: HELLENKEMPER, Hansgerd: *Der Schatz von San Marco in Venedig*. Mailand: s. 137–141.
- ANTONÍN 2016 – ANTONÍN, Robert. Smrt ve středověku., in: KUNEŠOVÁ, Jana / PŘIBYL, Petr (eds.). *Když císař umírá*. Praha: 2016, 52–55.
- BAGNOLI 2010 – BAGNOLI, Martina. Reliquiary with the Man of Sorrows. In: BAGNOLI, Martina, et al. *Treasures of Heaven: Saints. Relics and Devotion in Medieval Europe*. Cleveland Museum of Art. Cleveland: 2010, s. 205–206.

- BAGNOLI 2011 - BAGNOLI, Martina. Reliquiary with the Man of Sorrows, in: Bagnoli, Martina / Klein, Holger A. / Griffith Mann, C. / Robinson, James. *Treasures of Heaven. Saints, relics and devotion in medieval Europe*. London: 2011, 203-204.
- BAGNOLI/ KLEIN/ MANN /ROBINSON 2011 - The Stuff of Heaven: Materials and Craftmanship in Medieval Reliquaries, in: BAGNOLI, Martina / Klein, Holger A. / Griffith Mann, C. /James Robinson (eds.). *Treasures of Heaven: Saints, Relics, and Devotion in Medieval Europe*. Baltimore / London: 2011, 138-146.
- BAUER, Rotraud (ed.) - *Weltliche und geistliche Schatzkammer. Bildführer*. Wien: 1978.
- BAUCH 2017 - 80. BAUCH, Martin. Zbožný vládce. Uctívání svatých a ostentativní zbožnost jako prostředek upevnění moci a posílení legitimacy vlády. In: FAJT, Jiří, (ed.) *Císař Karel IV. 1316-2016: první česko-bavorská zemská výstava*. Praha: Národní galerie, 2017, s. (79-85) 80.
- BAUM 1996 - BAUM, Wilhelm. *Císař Zikmund. Kostnice, Hus. Války proti Turkům*. Praha: 1996.
- BECKER 2012 - BECKER, Alexandra Carmen. *Reliquienschrein in Architekturform. Kontext, Entstehung, Ikonographie*. Saarbrücken: 2012, s. 73.
- BELGHAUS 2005 - BELGHAUS, Viola. *Der erzählte Körper. Die Inszenierung der Reliquien Karls des Großen und Elisabeths von Thüringen*. Berlin: 2005, s. 123-125.
- BENDA 1999 - BENDA, Klement a kol. *Od Velké Moravy po dobu gotickou. Dějiny uměleckého řemesla a užitého umění v českých zemích, I*. Praha: 1999.
- BERLINER 1995 - BERLINER, Rudolf. Arma Christi. In: *Münchener Jahrbuch der bildenden Kunst*, III. Folge Band VI. München: 1995, s. 63.
- BEUTNER 2005 - BEUTNER, Brigitte. From Bones to Stones - Reflection on Jeweled Reliquaries, in: REUDENBACH, Bruno /

- TOUSSAINT, Gia (eds.). *Reliquiare im Mittelalter*. Akademie Verlag, Berlin: 2005, s. 43-59.
- BIBLE 2006 - *BIBLE. Písmo svaté Starého a Nového zákona*. Český ekumenický překlad. Praha 2006.
 - BLÁHOVÁ 2005 - BLÁHOVÁ, Marie. Královský majestát Karla IV., in: BOBKOVÁ, Lenka / HOLÁ, Mlada (ed.). *Lesk královského majestátu ve středověku*. Praha: 2005, s. 15-26.
 - BLOCH 2004 - BLOCH, Marc. *Králové divotvůrci*. Praha: 2004.
 - BLUME / WERNER 2007 - BLUME, Dieter / WERNER Matthias (eds.). *Elisabeth von Thüringen - eine europäische Heilige. Katalog*. Petersberg: 2007.
 - BOCK 1866 - BOCK, Franz. *Karl's des Grossen Pfalzkapelle und ihre Kunstschatze. Kunstgeschichtliche Beschreibung des Karolingischen Octogons zu Aachen*. Köln / Neuss: 1866.
 - BOEHM 2006a - BOEHM, Barbara: Univerzitní insignie - pár žezel, in: FAJT, Jiří (ed.). *Karel IV. - císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310-1437*. Praha: 2006, s. 271.
 - BOEHM 2006 - BOEHM, Barbara: Zbožný panovník, in: FAJT, Jiří (ed.): *Karel IV. - císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310-1437*. Praha: 2006, s. (137-147) 142.
 - BOEHM 2006b - BOEHM, Barbara: Relikviářová busta světice z Jezeří, in.: FAJT, Jiří (ed.). *Karel IV. - císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310-1437*. Praha: 2006, s. 90-91.
 - BOEHM 2006c - BOEHM, Barbara: Johannes de Kotbus zvaný Newenmeister, zlatník. Relikviářové busty sv. Petra a sv. Pavla, in: FAJT, Jiří (ed.). *Karel IV. - císař z Boží milosti*. Praha: 2006, s. 532-533.
 - BOEHM 2006d - BOEHM, Barbara. Brož se smaragdem a perlami. In: FAJT, Jiří (ed.). *Karel IV. - císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310-1437*. Praha: 2006, s. 116.

- BOEHM 2006d – BOEHM, Barbara. Relikviářová schrána a ubrus ze stolu Poslední večeře Páně, in: FAJT, Jiří (ed.). *Karel IV. – císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310–1437*. Praha: 2006, s. 54.
- BOEHM/ FAJT 2006 –BOEHM, Barbara Drake/ FAJT, Jiří (eds.). *Prague. The Crown of Bohemia 1347–1437*. New York: 2005, s. 140–141.
- BOEHMER 1868 – Fontes rerum germanicarum, Bd. IV. BOEHMER, Johan Friedrich (ed.). Stuttgart: 1868.
- BÖKER 2006 – BÖKER, Hans J.: Petr Parlář. Kresba chóru a půdorysu západní fasády katedrály sv. Víta, in: FAJT, Jiří (ed.). *Karel IV. – císař z Boží milosti*. Praha: 2006, s. 219.
- BOUŠE / MYSLIVEC 1971 – BOUŠE, Zdeněk / MYSLIVEC, Josef. Sakrální prostory na Karlštejně, in: Umění XIX, 1971, s. 285.
- BRAUN 1940 – BRAUN, Joseph. Die Reliquiare des christlichen Kultes und ihre Entwicklung. O. Zeller, Freiburg im Breisgau:1940.
- BRENNAN 2006 – BRENNAN, Christiane E. Relikviář s orlicí sv. Václava In: FAJT, Jiří (ed.): *Karel IV. – císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310–1437*. Praha: 2006, s. 160.
- BŘÍZOVÁ 2014 – BŘÍZOVÁ, Daniela. Bohemia and England: Cultural Relations in the 14th Century. The transmission of cultural and artistic influence in the Middle Ages, Saarbrücken
- BUDDE 1998 – BUDDE, Michael. *Altare portatile: Kompendium der Tragaltäre des Mittelalters 600–1600* Münster: 1998.
- BUKOVINSKÁ1998 – BUKOVINSKÁ, Beket: Královské jablko a žezlo, in: Ivo HLOBIL a kol. *České korunovační klenot*. Praha: 1998, s. 61.
- BURKART 2009 – BURKART, Lucas. *Das Blut der Märtyrer. Genese, Bedeutung und Funktion mittelalterlicher Schätze*. De Gruyter, Köln / Weimar / Wien: 2009, s. 55–56.
- CATTOI, 189 – 190. CATTOI, Domizio: Reliquienmonstranz, in: *Das Konstanzer Konzil. Katalog*. Darmstadt: 2014, s. 189– 90.
- CIBULKA 1934 – CIBULKA, Josef. *Český řád korunovační a jeho průvod*. Praha: 1934.

- CIBULKA 1969 – CIBULKA, Josef. *Korunovační klenoty království Českého*. Praha: 1969.
- CIBULKA 1969 – CIBULKA, Josef. Zlatnická rytina, jako předchůdce grafické rytiny, in: *Umění 5/1933*. Praha: 1933.
- ČERNÁ / ŠUMBERA – ČERNÁ, Alena / ŠUMBERA, Andrej. Relikviář sv. Maura. Průběh restaurování zlatnické výzdoby 1991–2002, in: *Výroční zpráva státního památkového ústavu v Plzni*. Plzeň: 2002, s. 94–96,
- ČERNÁ 2002 – ČERNÁ, Alena. Relikviář sv. Maura: Restaurování, konzervace a průzkumy jeho obsahu a dalších součástí, in: *Výroční zpráva státního památkového ústavu v Plzni*. Plzeň: 2002, s. 96–97.
- DU SOMMERARD 1883 – DU SOMMERARD, Edmond. *Musée des thermes et de l' hotel de Cluny. Catalogue et description des objets d'art de l'antiquité du moyen age et de la renaissance*. Paris: 1883, s. 414.
- DUFKOVÁ / ONDŘEJOVÁ 2006 – DUFKOVÁ, Marie / ONDŘEJOVÁ, Iva. Doba Karla IV., in: *Historie sběratelství antických památek v českých zemích*. Praha: 2006, s. 20–22.
- FAJT / ROYT / GOTTFRIED 1998 – FAJT, Jiří / ROYT, Jan / GOTTFRIED, Libor. *Posvátné prostory hradu Karlštejna*. Praha: 1998.
- FAJT 2000 – FAJT, Jiří. Karl IV. – Herrscher zwischen Prag und Aachen. Der Kult Karls des Grossen und die karolinische Kunst. In: *Krönungen: Könige in Aachen-Geschichte und Mythos, 2*, 2000, in: KRAMP, Mario (ed.), s. 489–500.
- FAJT 2003 – FAJT, Jiří (ed.). *Dvorské kaple vrcholného a pozdního středověku a jejich umělecká výzdoba*. Praha: 2003.
- FAJT 2006a – FAJT, Jiří. Horní Falc – Nová země za českým lesem, in: FAJT, Jiří (ed.). *Karel IV. – císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310–1437*. Praha: 2006, s. (327–329) 331.
- FIALA 1978 – FIALA, Zdeněk. *Předhusitské Čechy. Český stát pod vládou Lucemburků 1310–1419*, Praha: 1978

- FILLITZ 1954 – FILLITZ, Hermann. *Die Insignien und Kleinodien des Heiligen römischen Reiches*. Wien / München: 1954.
- FILLITZ 1964 – FILLITZ, Hermann. *Die Schatzkammer in Wien*. Wien / München: 1964, s. 5-21.
- FILLITZ 1968 – FILLITZ, Hermann. *Katalog der Weltlichen und Geistlichen Schatzkammer in Wien*. Wien: 1968.
- FILLITZ 1969 – FILLITZ, Hermann. Zur Prager Goldschmiedekunst des 14. Jahr-hunderts, in: Karl M. Swoboda (ed.). *Gotik in Böhmen*. München:1969, s. 401.
- FILLITZ 1973 – FILLITZ, Hermann. Ein Miniatur-Altärchen des frühen 15. Jahr-hunderts, in: STETTLER, Michael / LEMBERG, Mechthild (eds.). *Artes minores. Dank an Werner Abegg*, Bern: 1973, s. 189-196.
- FILLITZ 1986 – FILLITZ, Hermann. *Die Schatzkammer in Wien. Symbole abendlandischen Kaisertums*. Salzburg und Wien: 1986, s. 168.
- FILLITZ 1986 – FILLITZ, Hermann. *Die Schatzkammer in Wien. Symbole abendländischen Kaisertums*. Salzburg und Wien: 1986.
- FINGERLIN 1971 – FINGERLIN, Ilse. *Gürtel des hohen und späten Mittelalters*. Berlin: 1971.
- FLOß – FLOß, Heinrich Joseph. *Geschichtliche Nachrichten über die Aachener Heiligthümer*. Bonn: 1855.
- FRANKE 1982 – FRANKE, Thomas. Zur Geschichte der Elisabethreliquien im Mittelalter und in der frühen Neuzeit, in: SCHMIDT, Paul Gerhard / ELM, Kaspar / SCHWIND, Fred und Kol. *Sankt Elisabeth: Fürstin, Dienerin, Heilige. Aufsätze, Dokumentation, Katalog*. Marburg: 1982, s. 167-168.
- FREEMAN 2011 – FREEMAN, Charles. *Holy Bones, Holy Dust. How Relics Shaped the History of Medieval Europe*. New Haven / London: Yale University Press, 2011.
- FRITZ 1966 – FRITZ, Johann Michael. *Gestochene Bilder*. Köln, Graz: 1966, s. 255-273.

- FRITZ 1977 - FRITZ, Johan Michael. Die Goldschmiedekunst am Hofe Karls IV. - Korreferat zu Otavsky, in: *Kunstchronik II.*, München/ Nürnberg/ Leipzig:1977, 102.
- FRITZ 1982 - FRITZ, Johan Michael. *Die Goldschmiedekunst der Gotik im Mitteleuropa*, München: 1982.
- FRITZ 1996 - FRITZ, Johan Michael. *Gestochene Bilder*. Köln / Graz: 1996.
- GALL 1965 - GALL, Günter. *Leder im europäischen Kunsthandwerk*. Braunschweig: 1965.
- GAUPMANN 2003 - GAUPMANN, Barbara. *Die Reliquien der Geistlichen Schatzkammer. Ihre Geschichte und Bedeutung*. Diplomová práce: Geistes- und Kulturwissenschaftlichen fakultät, Universität Wien. Wien: 2003.
- GOTTFRIED 1997 - GOTTFRIED, Libor. Výběr archivních pramenů k historii hradu Karlštejna a jeho umělecké výzdobě. In: BLOCHOVÁ, Hana / FAJT, Jiří (ed.). *Magister Theodoricus, dvorní malíř císaře Karla IV. Umělecká výzdoba posvátných prostor hradu Karlštejna*. Praha: 1997, s. 29-49.
- GOTTFRIED 2012 - GOTTFRIED, Libor. Aachener Krone und Böhmisches Krönungsinsignien, in: BLAZEK, Vera / GUGAT, Werner. Aachen und Prag. Krönungsstädte Europas: Beiträge des Kulturvereins Aachen. *Prag e. V., Band IV/2010-2012*. Praha: 2012, s. (14-20) 17.
- GRASS 1965 - GRASS, Nikolaus. *Reichskleinodien. Studien aus realthistorischer sicht*. Wien: 1965.
- GRIMME 1957 - GRIMME, Ernst Günther. Aachener Goldschmiedekunst im Mittelalter. *Von Karl dem Grossen bis zu Karl V.* Köln: 1957.
- GRIMME 1972 - GRIMME, Ernst Günther. Der Aachener Domschatz. In: *Aachener Kunstblätter Aachen, vol.42/ 1972*. Aachen: 1972.
- GRIMME 1996 - GRIMME, Ernst Günther. Kirchenschätze der ehemaligen Abteikirche St. Johann und der Pfarrkirche St. Michael in Aachen-Burtscheid. Aachen: 1996, s. 40-52.

- GRIMME1972a - GRIMME, Günther Ernst. *Goldschmiedekunst im Mittelalter. Form und bedeutunge des Reliquiars von 800 bis 1500.* Köln: 1972.
- HAHNLOSER / BRUGGER - KOCH 1985 - HAHNLOSER, Hans R. / BRUGGER-KOCH, Susanne. *Corpus der Hartsteinschliffe des 12.-15. Jahrhunderts.* Berlin: Deutscher Verlag für Kunstwissenschaft, 1985, s. 203.
- HÁJEK Z LIBOČAN 1933 - HÁJEK Z LIBOČAN, Václav. *Kronika česká.* Česká akademie věd a umění. Praha: 1933, s. 396-397.
- HELLENKEMPER 1984 - HELLENKEMPER, Hansgerd (ed.). *Der Schatz von San Marco.* In: Venedig, Oliveti, Mailand: 1984, s. 294-297.
- HERTFELDER 1627 - HERTFELDER, Bernhard. *Basilica SS. Vdalrici Et Afrae Imperialis Monasterii Ord. S. Benedicti Avgvstae Vindel. Historicè descripta atq[ue] aeneis figuris illustrata, Cum breui Chronico eiusdem usque ad nostra tempora.* Augsburg: 1627, s. 71-72.
- HESSISCHE HEIMAT 1982- Hessische Heimat, Sonderheft - Sankt Elisabeth, 31. Jahrgang 1981. Heft 4-5, Sommer 1982. **Marburg:** 1982 .
- HILGER 1978 - HILGER, Hans, Peter. Die Reliquienbüste im Domschatz zu Aachen. In: *Aachener Kunstblätter Aachen 48.* Aachen: 1978, s. 267-277.
- HLEDÍKOVÁ 1981 - HLEDÍKOVÁ, Zdeňka. Fundace českých králů ve 14. století. In: *Sborník historický 28.* Praha: 1981, s. 22-23, 28, 29.
- HLEDÍKOVÁ 2008 - HLEDÍKOVÁ, Zdeňka. Arnošt z Pardubic. *Arcibiskup, zakladatel, rádce.* Praha: 2008.
- HLOBIL - 1998 HLOBIL, Ivo a kol.: *České korunovační klenoty.* Praha: 1998.
- HLOBIL 1987 - HLOBIL, Ivo. Přemyslovec Jan Volek (†1351). Rodopisné, heraldické a sfragistické otázky. In: *Umění XXXV/1987.* Praha: 1987, s. (478-482) 480.
- HOLEŠOVSKÁ / HOLEŠOVSKÝ 1994 - HOLEŠOVSKÁ, Lea - HOLEŠOVSKÝ, Karel. Zpráva o středověkém přenosném oltáři v

Moravské galerii v Brně. In: *Bulletin Moravské galerie v Brně*. Brno: Moravská galerie, 1994, s. 60–61.

- HOMOLKA 1982 – HOMOLKA, Jaromír. Umělecké řemeslo v době posledních Přemyslovců, in: Jiří KUTHAN (ed.). *Umění doby posledních Přemyslovců*. Středočeské muzeum. Středisko státní památkové péče a ochrany přírody Středočeského kraje. Roztoky u Prahy: 1982, s. 121–156.
- HONSEL 1902 – HONSEL, H. (?). Gothische Architekturformen in der Goldschmiedekunst mit besonderer Berücksichtigung der Monstranz. In: *Zeitschrift für christliche Kunst, XIV/1901*. Düsseldorf: 1902, s. (105–120) 105.
- HORNÍČKOVÁ, Kateřina. Relikviářová bysta sv. Pavla, in: BARTLOVÁ, Milena / HORNÍČKOVÁ, Kateřina / ŠRONĚK, Michal (eds.) *Umění české reformace: (1380–1620)*. Praha: 2010, s. 47–48.
- HÖRSCH / FAJT 2017– FAJT, Jiří / HÖRSCH, Markus (eds.). *Císař Karel IV.: 1316–2016: první česko-bavorská zemská výstava*. Překlad Vladimír Čadský a Marta Eich. Praha: Národní galerie, 2017.
- HRDINA 2017 – HRDINA, Jan: *Relikvie, odpustky, poutní odznaky. Čtyři kapitoly z náboženského života lucemburské Prahy*. Praha: 2017. s. 35–54.
- HUYSKENS 1908 – HUYSKENS, Albert. *Quellenstudien zur Geschichte der hl. Elisabeth Landgräfin von Thüringen*. Marburg: 1908.
- HYRŠL / NEUMANOVÁ / KOUŘIMSKÝ 2000 – HYRŠL, Jaroslav / NEUMANOVÁ, Petra / KOUŘIMSKÝ, Jiří. Rubelit ve Svatováclavské koruně. In: *Vesmír 79*, 2000/1. Praha: 2000, s. (18–23) 18.
- HYRŠL 2001 – HYRŠL, Jaroslav. Sapphires and their imitations on medieval art objects, in: *Gemmologie, Zt. Dt. Gem. Ges. 50/3*, Idar Oberstein: 2001, s. 153–162.
- HYRŠL 2001a – HYRŠL, Jaroslav. A rare medieval sapphire imitation, in: *Gems & Gemology 37/3*, Carlsbad: 201, s. 243–245.
- HYRŠL 2003 – HYRŠL, Jaroslav. Safíry pravé i nepravé. *Vesmír 1/2003*. Ročník 82. Praha: 2003, (133), s. 41.

- HYRŠL 2012 – HYRŠL, Jaroslav. Nejzajímavější kameny klenotnice, in: Ivana KYZOUROVÁ (ed.): *Svatovítský poklad stálé výstavy v kapli sv. Kříže na Pražském hradě*. Praha: 2012, s. 22–23.
- HYRŠL 2016 – HYRŠL, Jaroslav. Výzkum českých korunovačních klenotů. Drahokamy na svatováclavské koruně. In KYZOUROVÁ, Ivana / VLNAS, Vít (eds.). *Žezlo a koruna. Karel IV. a české královské korunovace*. Praha: 2016, s. 60–67.
- CHADRABA 1971 – CHADRABA, Rudolf. *Staroměstská mostecká věž a triumfální symbolika umění Karla IV.* Praha: 1971.
- CHERRY 1992 – CHERRY, John. *Medieval Craftsmen. Goldsmiths*. London: 1992.
- CHYTIL 1899 – CHYTIL, Karel. Monstrance sedlecká, in: *Památky archeologické a místopisné 18*. Praha: 1899, s. 375–384.
- JERUSALEM 2003 – JERUSALEM, Dieter. Wasserkraft – Mensch – Edelstein, in: *Wasserkraft und Edelstein*. Deutsches Edelstein Museum, Idar – Oberstein: 2003.
- JOPEK 1988 – JOPEK, Norbert. Zur Datierung der Helena-Schale im Trierer Domschatz, in: *Zeitschrift des Deutschen Verein für Kunsteissenschaft*, Bd 42, Heft 2. Berlin: 1988, s. 71–76.
- JUDOVÁ 2013 – JUDOVÁ, Eliška: *Karel IV. a severní Itálie. Původ výzdoby inkrustacemi v karlštejnských kaplích a kapli sv. Václava na Pražském hradě*. Diplomová práce: Filozofická fakulta, Masarykova Univerzita v Brně. Brno: 2013.
- KALISTA 2007 – KALISTA, Zdeněk. *Karel IV.: Jeho duchovní tvář*. Praha: 2007.
- KAŇÁK 1975 – KAŇÁK, Miloslav. *Milíč z Kroměříže*. Praha: Blahoslav, 1975.
- KAVKA 1993 – KAVKA, František. *Život na dvoře Karla IV.* Praha: 1993.
- KAVKA 2002 – KAVKA, František. *Korunovace Karla IV. císařem svaté říše římské*. Praha: 2002.
- KESSEL 1874 – KESSEL, Johann Hubert. *Geschichtliche Mitteilungen über die Heiligthümer der Stiftskirche zu Aachen nebst Abbildung und Beschreibung der sie bergended Behälter und*

Einfassungen. Festschrift zur Heiligthumsfahrt von 1874. Cologne: 1874.

- KIRCHWEGER 2005 – KIRCHWEGER, Franz (ed.). *Die Heilige Lanze in Wien. Insignie – Reliquie – Schicksalsspeer.* Wien / Milano: 2005.
- KIRCHWEGER 2005a – KIRCHWEGER, Franz. Die Geschichte der Heiligen Lanze vom späteren Mittelalter bis zum Ende des Heiligen Römischen Reiches (1806), in: KIRCHWEGER, Franz (ed.). *Heilige Lanze in Wien* Wien: 2005, s. 71–109.
- KIRCHWEGER 2009 – KIRCHWEGER Franz. „Crux plena ligno dominico et lancea sancti Mauritii“, Das Reichskreuz in der Wiener Schatzkammer und seine Reliquien. In: HEUSER, August / KLOFT, Matthias Theodor (eds.). *Im Zeichen des Kreuzes. Die Limburger Staurothek und ihre Geschichte.* Limburg: 2009, s. 45–49.
- KLEIN 2009 – KLEIN, Holger. Die Limburger Staurothek und der Kreuzkult in *Jerusalem und Konstantinopel.* Limburg: 2009, s. 13–30.
- KLEIN 2009 – KLEIN, Holger. Die Limburger Staurothek und der Kreuzkult in Jerusalem und Konstantinopel, in: HEUSER, August / KLOFT, Matthias Theodor (ed.). *Im Zeichen des Kreuzes. Die Limburger Staurothek und ihre Geschichte,* Limburg: 2009, s. 13–30.
- KLUČINA 2004 – KLUČINA, Petr. *Zbroj a zbraně. Evropa 6. – 17. století.* Praha / Litomyšl: 2004.
- KODIŠOVÁ / VINŠ 2014 – KODIŠOVÁ, Lucie / VINŠ, Petr Jan. Altare portatile ve vrcholném a pozdním středověku. Sociální a kulturní aspekty na pomezí liturgiky a dějin umění. In: TOKÁROVÁ, Zuzana / PEKÁR, Martin (eds.) *Človek, spoločnosť, doba. Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Šafarikianae 50/2014.* Košice: 2014, s. 49–59.
- KODIŠOVÁ 2008 – KODIŠOVÁ, Lucie. *Zlatnická bohemika doby lucemburské ve vídeňských dvorních sbírkách.* Bakalářská práce:

Katolická teologická fakulta Univerzity Karlovy v Praze. Praha: 2008.

- KODIŠOVÁ 2011 – KODIŠOVÁ, Lucie. *Zlatnické přírůstky svatovítského chrámového pokladu v lucemburské době*. Diplomová práce: Katolická teologická fakulta Univerzity Karlovy v Praze. Praha: Praha 2011.
- KODIŠOVÁ 2013 – KODIŠOVÁ, Lucie: K liturgické funkci sardoniové číše ze svatovítského pokladu ve 14. století. In: JAKUBEC, Ondřej / MILTOVÁ, Radka (eds.): *Umění a politika. Sborník IV. sjezdu historiků umění*, Masarykova Univerzita v Brně. Brno: 2013, s. 113-124.
- KODIŠOVÁ 2013a – KODIŠOVÁ, Lucie: Poklad říšských králů v panovnické reprezentaci Karla IV. In: Miroslav Šmied (ed.): *Ve službách českých knížat a králů. Sborník žáků a studentů k počtě Jiřího Kuthana*. Katolická teologická fakulta Univerzity Karlovy v Praze. Praha: 2013.
- KODIŠOVÁ 2016 – KODIŠOVÁ, Lucie. Identifizierung von Edelsteinen bei ausgesuchten Goldschmiedearbeiten aus dem Umkreis Karls IV., die in österreichischen Sammlungen aufbewahrt werden In: NOVÁ, Magdaléna / OPATRŇÁ, Marie (eds.). *Staré a Nové. Staré jako východisko či překážka? Sborník příspěvků mezinárodní konference studentů doktorských programů*. Katolická teologická fakulta Univerzity Karlovy v Praze. Praha: 2016, s. 227-236.
- KOEPPE / GIUSTI 2010 – KOEPPE, Wolfram / GIUSTI, Annamaria. Flagon, in: *Art of the Royal Court, Treasures in Pietre Dure from the Palaces of Europe*. The Metropolitan Museum of Art, New York / Yale University Press, New Haven. New York / London: 2010, s. 110.
- KOHLHAUSSEN 1968 – KOHLHAUSSEN, Heinrich. *Nürnberg Goldschmiedekunst*, Berlin: 1968, s. 132-134.
- KORONTHÁLYOVÁ 2003 – KORONTHÁLYOVÁ, Markéta. Slovo Monile a jeho významy v latinsky psaných středověkých památkách české provenience z let

- 1000–1500, in: Sborník Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy V. Praha: 2003, s. 317.
- KOSTÍLKOVÁ 1975 – KOSTÍLKOVÁ, Marie. Pastoforium katedrály sv. Víta v Praze, in: *Umění 6, Ročník XXIII/1975*. Praha: 1975, s. 536–543.
 - KOSTÍLKOVÁ 1998 – KOSTÍLKOVÁ, Marie. Uložení a osudy českých korunovačních klenotů, in: HLOBIL, Ivo a kol. *České korunovační klenoty*. Praha: 1998, 71–72.
 - KOVÁČ 2009 – KOVÁČ, Peter. Svatá kaple pro trnovou korunu, in: Peter KOVÁČ et al. *Kristova trnová koruna: Paříž, Sainte-Chapelle a dvorské umění svatého Ludvíka*. Stavitelé katedrál; sv. 2. Praha: 2009, s. 12–64.
 - KRAFT 1971 – KRAFT, Klaus. Ein Reliquienkreuz des Trecento. In: *Pantheon 29/1971*. München: 1971, s. 103.
 - KRÁSA 1984 – KRÁSA Josef. Karlovy pečeti, in: VANĚČEK, Václav (ed.). *Karolus Quartus*. Praha: 1984, s. 408–410.
 - KRAUS 2010 – KRAUS, Tomáš. Karel IV. a Čáchy – Od konfrontace ke spolupráci. IN: BLAŽKOVÁ, Věra / GUGAT, Werner (eds.). *Čáchy a Praha, korunovační města Evropy: příspěvky spolku Kulturverein Aachen – Prag e. V. Libri Aquenses, IV*. Praha: 2010, s. 244–247.
 - KRENN 1989 – KRENN, Stefan. *St. Hedwigs Reliquiar* (Inv. N. Kap. 105) (nepublikováno), archiv muzea Kunsthistorisches Museum Wien. Wien: 1989.
 - KRENN 2000 – KRENN, Stefan. Geistliche Schatzkammer, in: BAUER, Rotraud und Kol. *Weltliche und Geistliche Schatzkammer. Bildführer*. Wien: 2000, s. 225–227.
 - KRENN 2000a – KRENN, Stefan. Sogenanntes Monile Kaiser Karls des Grossen. In: BAUER, Rotraud und Kol. *Weltliche und Geistliche Schatzkammer. Bildführer*. Wien: 2000, s. 235–236.
 - KRENN 2000b – KRENN, Stefan. St. Hedwigs Reliquiar. In: BAUER, Rotraud und Kol.: *Weltliche und Geistliche Schatzkammer. Bildführer*. Wien: 2000, s. 237.
 - KRENN 2000c – KRENN, Stefan. Reliquienkreuz. In: BAUER, Rotraud und Kol.: *Weltliche und Geistliche Schatzkammer. Bildführer*. Wien: 2000, s. 239–240.

- KUBÍNOVÁ 2005 – KUBÍNOVÁ, Kateřina. Tři dny ve Svatém městě. Císařská korunovace Karla IV. v Římě roku 1355, in: *Dějiny a současnost 1/2005*. Praha: 2005, s. 30–33.
- KUBÍNOVÁ 2006 – KUBÍNOVÁ, Kateřina. *Imitatio Romae. Karel IV. a Řím*. Praha: 2006.
- KUDRNÁČ – KUDRNÁČ, Jaroslav. Archeologický výzkum středověké těžby drahých kamenů u Ciboušova v Krušných horách, in: *Památky a příroda, 10/1985*. Praha: 1985, s. 594–602.
- KÜHNE 2000 – KÜHNE, Hartmut. *Ostensio Reliquiarum: Untersuchungen über Entstehung, Ausbreitung, Gestalt und Funktion der Heiltumsweisungen im Römisch – deutschen Regnum*. Berlin: 2000, s. 128–132.
- KUTHAN / ROYT 2011 – KUTHAN, Jiří / ROYT, Jan. *Katedrála sv. Víta, Václava a Vojtěcha: svatyně českých patronů a králů*. Praha: 2011.
- KUTHAN / ROYT 2018 – KUTHAN, Jiří / ROYT, Jan. *Karel IV.: císař a český král – vizionář a zakladatel*. Praha: 2018.
- KUTHAN / ŠMIED 2009 – KUTHAN, Jiří / ŠMIED, Miroslav (eds.). *Korunovační řád českých králů = Ordo ad coronandum Regem Boemorum*. Filozofická fakulta Univerzity Karlovy Praze. Praha: 2009.
- KUTHAN 2008c – KUTHAN, Jiří: *Splendor et Gloria Regni Bohemiae. Umělecké dílo jako projev vladařské reprezentace a symbol státní identity*. Praha: 2008, s. (387–408), s. 337–366.
- KUTHAN 2010 – KUTHAN, Jiří. K šíření kultu svatého Václava v době Přemyslovců a Lucemburků, in: KUBÍN, Petr (ed.) *Svatý Václav: na památku 1100. výročí narození knížete Václava Svatého = Saint Wenceslas: on the 1100th anniversary of the birth of duke Wenceslas the Saint*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Katolická teologická fakulta, Ústav dějin křesťanského umění a Arcibiskupství pražské. Praha: 2010.
- KYBALOVÁ 2005 – KYBALOVÁ, Ludmila. *Dějiny odívání. Středověk*. Praha: 2005.

- KYZOUROVÁ 2012 – KYZOUROVÁ, Ivana (ed.). *Svatovítský poklad stálé výstavy v kapli sv. Kříže na Pražském hradě*. Praha: 2012.
- KYZOUROVÁ 2016 – KYZOUROVÁ, Ivana. Pohřební klenoty krále Přemysla Otakara II. In: KYZOUROVÁ, Ivana / VLNAS, Vít (eds.). *Žezlo a koruna. Karel IV. a české královské korunovace*. Praha: 2016, s. 30.
- KYZOUROVÁ 2016 – KYZOUROVÁ, Ivana. Žezlo a jablko, in: KYZOUROVÁ, Ivana / VLNAS, Vít (eds.). *Žezlo a koruna: Karel IV. a české královské korunovace*. Praha: 2016, s. 70.
- KYZOUROVÁ 2016a – KYZOUROVÁ, Ivana. Koruna českých královen z pokladu ve Slezské Středě. In: KYZOUROVÁ, Ivana – VLNAS, Vít (eds.). *Žezlo a koruna. Karel IV. a české královské korunovace*. Praha: 2016, s. 30–31.
- KYZOUROVÁ 2016a – KYZOUROVÁ, Ivana. Pohřební klenoty Rudolfa I. Habsburského, zvaného Kaše. In: KYZOUROVÁ, Ivana – VLNAS, Vít (eds.). *Žezlo a koruna. Karel IV. a české královské korunovace*. Praha: 2016, s. 31.
- KYZOUROVÁ 2016b – Ivana KYZOUROVÁ. Žezlo a jablko In: KYZOUROVÁ, Ivana – VLNAS, Vít (eds.). *Žezlo a koruna. Karel IV. a české královské korunovace*. Praha: 2016, s. 70–71.
- LEGNER 1978b – LEGNER, Anton. Karolinische Edelsteinwände, In: Ferdinand SEIBT (ed.). *Kaiser Karl IV. Staatsmann und Mäzen*. München: 1978, s. 356–362.
- LEGNER 1995 – LEGNER, Anton. *Reliquien in Kunst und Kult: zwischen Antike und Aufklärung*. Darmstadt: 1995, s. 37–44.
- LEGNER 1978 – LEGNER Anton (ed.): *Die Parlerer. Europäische Kunst unter den Luxemburgen 1350–1400*. Köln: 1978.
- LEGNER 1978a – LEGNER, Anton. Wände aus Edelstein und Gefässe aus Kristall. In: *Die Parler und der Schöne Stil 1350–1400, Europäische Kunst unter den Luxemburgen*, Bd. 3. Köln: 1978.
- LEPIE / MINKENBERG 2010 – LEPIE, Herta / MINKENBERG, Georg. *Der Domschatz zu Aachen*. Regensburg: 2010.
- LORENC 1973 – LORENC, Vilém. *Nové Město Pražské*. Praha: 1973.

- LOSERTH 1982 – LOSERTH, Johann (ed.).
Das Granum catalogi praesulum Moraviae. Nach der Handschrift des olmützer Domcapitelarchivs. Ed. Johann Loserth. Wien: 1982.
- LÜDKE 1982 – LÜDKE, Dietmar. *Die Statuetten der gotischen Goldschmiede.* Dissertation. München: 1982.
- MÁDL 1889 – MÁDL, Karel B. O nálezu na Bojišti a jiných pracích zlatnických. In: *Památky archeologické a místopisné, díl XIV., sešit XI, 38,* Praha: 1889, s. 549–558.
- MACHEK 1982 – MACHEK, Petr. Drahé kameny v Krušných horách, in: *Lidé a země 33.* Praha: 1982, s. 511–512.
- MACHEK 1985 – MACHEK, Petr. Řezba a následná úprava drahokamových odrůd křemene, in: *Památky a příroda 10/85.* Praha: 1985, s. 604–608.
- MACHILEK 1978 – MACHILEK, Franz. Privatsfrömmigkeit und Staatsfrömmigkeit, in: SEIBT, Ferdinand (ed.). *Kaiser Karl IV. Staatsmann und Mäzen.* München: 1978, s. 87–10.
- MACHILEK 2013 – MACHILEK, Franz. Reliquientransfer und Politik. Zur Verherung des hl. Burgunderkönigs Sigismund (um 474–524), unter besonderer Berücksichtigung Polens, Böhmens und Ungarns im 14. und 15. Jahrgundert. In: *brücken – Germanistisches Jahrbuch TSCHECHIEN – SLOWAKEI, 21/1–2.* Weimar: 2013, s. 59–98.
- MARGELONY 2006 – MARGELONY, Robert Theo. Císařská kazeta. Kožené pouzdro na relikviář, in: FAJT, Jiří (ed.). *Karel IV. – císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310–1437.* Praha: 2006, s. 169.
- MEIER 1978 – MEIER, Ch. Wände aus Edelstein und gefäße aus Kristall. In *Ausstellungskatalog Parler 3,* Köln: 1978 (169–182), 174.
- MENCLOVÁ / DVOŘÁKOVÁ 1966 – MENCLOVÁ, Dobroslava / DVOŘÁKOVÁ, Vlasta. *Karlštejn. Státní hrad a památky v okolí.* Praha: 1966, s. 25.
- MENČÍK 1891 – MENČÍK, František (ed.). *Pořádek bratrstva zlatnického v Praze a jeho stanovy z r. 1324. Výslech Valdenských r. 1340.* Královská společnost nauk. Praha: 1891.

- MENGEL 2007 – MENGEL, David C. *Remembering Bohemia's Forgotten Patron Saint. The Bohemian Reformation and Religious Practice*. London: 2007, (17–32) 22.
- MIETHKE 2014 – MIETHKE, Jürgen. Zepter der Universität Heidelberg, in: *Das Konstanzer Konzil. Katalog: 1414–1418. Weltereignis des Mittelalters*. (Editor neuveden.) Darmstadt: 2014, s. 249.
- MILITKÝ / KARNICKÁ 2010 – MILITKÝ, Jiří / KARNICKÁ, Magdalena. Mince z pokladu ze Slezské Středý, in *Královský sňatek: Eliška Přemyslovna a Jan Lucemburský – 1310*. Praha: 2010, s. 564 – 569.564.
- MINKENBERG 2004 – MINKENBERG, Georg. Karlova busta v cášském pokladu, in: BLAZEK, Vera / GUGAT, Werner. *Aachen und Prag. Krönungsstädte Europas: Beiträge des Kulturvereins Aachen – Prag e. V. Band I/1998*. Praha: 2003, 2004, s. (73–80) 80.
- MINKENBERG 2006 – MINKENBERG, Georg, Nový průzkum busty Karla Velikého v cášském dómu, in: BLAZEK, Vera / GUGAT, Werner. *Aachen und Prag. Krönungsstädte Europas: Beiträge des Kulturvereins Aachen – Prag e. V. Band II/2003*. Praha: 2006, s. 243.
- MONTESQUIOU-FEZENSAC / GABORIT- CHOPIN 1973 – MONTESQUIOU-FEZENSAC, Blaise / GABORIT-CHOPIN, Danielle. *Le trésor de Saint-Denis*. A. et J. Picard. Paris: 1973, s. 183–187.
- MORÁVEK / LITICHLEB / FIALA / MORYSEK 2018 – MORÁVEK, Petr / LITICHLEB, Jiří / FIALA, Stanislav / MORYSEK, Antonín et al. *Jílovské zlaté doly*. Praha: 2018.
- MORÁVEK 2008 – MORÁVEK, Petr. *Zlaté doteky pěti kontinentů: zlato, příroda a lidé v příbězích geologa*. Praha: 2008.
- NAVRÁTIL 1987 – NAVRÁTIL, Karel. *Paměti kostela Panny Marie na nebe vzaté a sv. Karla Velikého z bývalého královského kláštera řeholních kanovníků lateránských sv. Augustina, nyní městské chorobnice na Hoře Karlově v Novém Městě Pražském*. Praha: 1887, s. 2–3.

- OEXLE 1981- OEXLE, Otto Gerhard. Armut und Armenfürsorge um 1200. Ein Beitrag zum Verständnis der freiwilligen Armut bei Elisabeth von Thüringen. Philipps-Universität Marburg (Ed.). *Sankt Elisabeth, Fürstin, Dienerin, Heilige. Aufsätze, Dokumentation. Katalog*. Sigmaringen: Thorbecke, 1981, s. 79-100.
- OHLER 2002 - OHLER, Norbert. *Náboženské poutě ve středověku*. Praha: 2002.
- OTAVSKÝ 1978 - OTAVSKÝ, Karel. Reliquienkassete für ein Gewandstück des Evangelisten Johannes, in: LEGNER, Anton (ed.). *Die Parlerer. Europäische Kunst unter den Luxemburgen 1350-1400*. Köln: 1978, s. 705.
- OTAVSKÝ 1978a - Karel OTAVSKÝ. Der Schrein des hl. Sigismund, in: LEGNER, Anton (ed.). *Die Parler und der Schöne Stil. Europäische Kunst unter den Luxemburgen*, Bd. I. Ein Handbuch zur Ausstellung des Schnütgen - Museums in der Kunsthalle Köln. Köln: 1978, s. 313.
- OTAVSKÝ 1978b - OTAVSKÝ, Karel. Reliquiar für einen Dorn von der Dornenkrone Christi. Die Parler und der Schöne Stil, 1350-1400. *Europäische Kunst unter den Luxemburgen*. Bd. II. Köln: 1978, s. 702-703.
- OTAVSKÝ 1978c - OTAVSKÝ, Karel. Reliquienkästchen für drei Glieder von den Ketten der Apostel Johannes, Petrus und Paulus. In: LEGNER, Anton (ed.). *Die Parlerer. Europäische Kunst unter den Luxemburgen 1350-1400*. Köln: 1978.
- OTAVSKÝ 1978d - OTAVSKÝ, Karel. *Ostensorium für eine Reliquie des hl. Vitus*. Prag: 1358, in: LEGNER, Anton (ed.). *Die Parlerer. Europäische Kunst unter den Luxemburgen 1350-1400*, Bd.1. Köln: 1978, s. 373-374.
- OTAVSKÝ 1980 - OTAVSKÝ, Karel. Aachener Goldschmiedearbeiten des 14. Jahrhunderts, in: LEGNER, Anton (ed.). *Die Parler und der schöne Stil. Europäische Kunst unter den Luxemburgen*. Bd. IV. Das internationale Kolloquium anlässlich der Ausstellung. Köln: 1980, s. 78-80.

- OTAVSKÝ 1992 - OTAVSKÝ, Karel. *Die Sankt Wenzelskrone im Prager Domschatz und die Frage der Kunstauffassung am Hofe Kaiser Karls IV.* Bern: 1992.
- OTAVSKÝ 2003 - OTAVSKÝ, Karel. K relikviím vlastněným císařem Karlem IV., k jejich uctívání a jejich schránkám, in: FAJT, Jiří (ed.). *Dvorské kaple vrcholného a pozdního středověku a jejich umělecká výzdoba.* Praha: 2003.
- OTAVSKÝ 2006 - OTAVSKÝ, Karel. Ministeriální kalich, in: FAJT, Jiří (ed.). *Karel IV. - císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310-1437.* Praha: 2006, s. 155-156.
- OTAVSKÝ 2006 - OTAVSKÝ, Karel. Svatováclavská koruna, in: FAJT, Jiří (ed.). *Karel IV. Císař z boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310-1437.* Praha: 2006, s. 92.
- OTAVSKÝ 2006a - OTAVSKÝ, Karel. Das Mosaik am Prager Dom und drei Reliquiare in Prag und Wien: Karl IV. Kunstaufträge aus seiner Spätzeit. In: FAJT, Jiří / HÖRSCH, Markus (eds.). *Künstlerische Wechselwirkungen in Mitteleuropa.* Ostfildern: 2006.
- OTAVSKÝ 2006c - OTAVSKÝ, Karel. Das Mosaik am Prager Dom und drei Reliquiare in Prag und Wien: Karl IV. Kunstaufträge aus seiner Spätzeit. In: FAJT, Jiří / HÖRSCH, Markus (eds.). *Künstlerische Wechselwirkungen in Mitteleuropa.* Ostfildern: 2006.
- OTAVSKÝ 2006d - OTAVSKÝ, Karel. Kříž s ostatkem Kristovy bederní roušky. In: FAJT, Jiří (ed.) *Karel IV. - císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310-1437.* Praha: 2006, s. 163.
- OTAVSKÝ 2006e - OTAVSKÝ, Karel. Zlatý relikviářový kříž In: FAJT, Jiří (ed.) *Karel IV. - císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310-1437.* Praha: 2006, s. 111-113.
- OTAVSKÝ 2006f - OTAVSKÝ, Karel. Relikviářová statueta Bolestného Krista. In: FAJT, Jiří (ed.) *Karel IV. - císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310-1437.* Praha: 2006, s. 152-153.
- OTAVSKÝ 2006g - OTAVSKÝ, Karel. Ostensorium s relikvií sv. Víta. In: FAJT, Jiří (ed.) *Karel IV. - císař z Boží milosti. Kultura a umění za*

vlády Lucemburků

1310–1437. Praha: 2006, s. 387–388.

- OTAVSKÝ 2007 – OTAVSKÝ, Karel. Kult nástrojů Kristova Umučení a Karlštejnská látka s anděly, in: BENEŠOVSKÁ, Klára / KUBÍNOVÁ, Kateřina (eds.). *Benediktinský klášter na Slovanech v srdci Prahy*. Praha: 2007.
- OTAVSKÝ 2007a – OTAVSKÝ, Karel. Elisabethreliquie: Geschenk Kaiser Karls IV. an den Patriarchen von Aquileia, in: BLUME, Dieter / WERNER, Matthias (eds.). *Elisabeth von Thüringen – eine europäische Heilige. Katalog*. Petersberg: 2007, s. 324.
- OTAVSKÝ 2009 – OTAVSKÝ, Karel. Drei wichtige Reliquienschatze im luxemburgischen Prag und die Anfänge der Prager Heilumsweisungen. In: FAJT, Jiří / LANGER, Andrea (eds.). *Kunst als Herrschaftsinstrument*. Berlin / München: 2009, s. 300–308.
- OTAVSKÝ 2010 – OTAVSKÝ, Karel. Der Prager Domschatz unter Karl IV. im Lichte der Quellen. Ein Sonderfall unter spätmittelalterlichen Kirchenschätzen. In: WENDLAND, Ulrike. *Das Heilige sichtbar machen: Domschatze in Vergangenheit, Gegenwart und Zukunft*. Regensburg: 2010, s. 182–236.
- OTAVSKÝ 2012 – OTAVSKÝ, Karel. Zlatý relikviářový kříž, in: KYZOUROVÁ, Ivana (ed.) *Svatovítský poklad: katalog stálé výstavy v kapli sv. Kříže na Pražském hradě*. Správa Pražského hradu. Praha: 2012, s. 28.
- OTAVSKÝ 2012a – OTAVSKÝ, Karel. Relikviář sv. Zikmunda, in: KYZOUROVÁ, Ivana (ed.) *Svatovítský poklad: katalog stálé výstavy v kapli sv. Kříže na Pražském hradě*. Správa Pražského hradu. Praha: 2012, s. 64.
- OTAVSKÝ 2012b – OTAVSKÝ, Karel. Relikviář s parléřovským znakem, in: KYZOUROVÁ, Ivana (ed.) *Svatovítský poklad: katalog stálé výstavy v kapli sv. Kříže na Pražském hradě*. Správa Pražského hradu. Praha: 2012, s. 66.

- OTAVSKÝ 2012c - OTAVSKÝ, Karel. Relikviář sv. Kateřiny, in: KYZOUROVÁ, Ivana (ed.) *Svatovítský poklad: katalog stálé výstavy v kapli sv. Kříže na Pražském hradě*. Správa Pražského hradu. Praha: 2012, s. 68.
- OTAVSKÝ 2012d - OTAVSKÝ, Karel. Křišťálový kříž, in: KYZOUROVÁ, Ivana (ed.) *Svatovítský poklad: katalog stálé výstavy v kapli sv. Kříže na Pražském hradě*. Správa Pražského hradu. Praha: 2012, s. 53.
- OTAVSKÝ 2012d - OTAVSKÝ, Karel. Kříž s ostatkem Kristovy bederní roušky. In.: KYZOUROVÁ, Ivana (ed.). *Svatovítský poklad stálé výstavy v kapli sv. Kříže na Pražském hradě*. Praha: 2012, s. 33.
- PANOFSKY 2013 - PANOFSKY, Erwin. *Význam ve výtvarném umění*. Praha: 2013, s. 104.
- PAREDIS-VROON 2012 - PAREDIS-VROON, Monica. Stoffwechsel: Die vier Aachener Heiligtümer aus textilrestauratorischer Sicht. In: GORMANS, Andreas / MARKSCHIES, Alexander. *Venite et videte. Kunstgeschichtliche Dimensionen der Aachener Heiligtumsfahrt*. Aachen:2012, s. 22-47.
- PASTOUREAU 2018 - PASTOUREAU, Michel. *Dějiny symbolů v kultuře středověkého západu*. Praha: 2018, s. 132-133.
- PETRÁŇ 1982 - PETRÁŇ, Josef. *Dějiny hmotné kultury I/1-2*. Praha: 1982.
- PODLAHA / ŠITTLER 1903a - PODLAHA, Antonín / ŠITTLER, Eduard. *Soupis památek Historických a uměleckých v Království českém. Poklad svatovítský a knihovna kapitulní*. Praha: 1903.
- PODLAHA / ŠITTLER 1903b - PODLAHA, Anton / ŠITTLER, Eduard. *Der Domschatz in Prag*. Praha: 1903.
- POCHE 1967 - POCHE, Emanuel. Pražské relikviáře v Cáchách. In: *Umění a řemesla 1/1976*. Praha: 1976, s. 48-50.
- POCHE 1970 - POCHE, Emanuel. Monstrance sedlecká, in: *České umění gotické 1350-1420*. Katalog výstavy. Praha: 1970, s. 342-34.
- POCHE 1970 - POCHE, Emanuel. Umělecké řemeslo. in: PEŠINA, Jaroslav (ed.). *České umění gotické 1350-1420*. Katalog výstavy. Praha: 1970, s. (320-330) 324.

- POCHE 1976 - POCHE, Emanuel. Busta Karla Velikého, in: *Umění a řemesla 1/1976*. Praha: 1976, s. 26.
- POCHE 1976 - POCHE, Emanuel. Pražské relikviáře v Cáchách, in: *Umění a řemesla 1/1976*. Praha: 1976, s. 48-50.
- POCHE 1978 - POCHE, Emanuel. Kreuz des Papstes Urban V., in: LEGNER, Anton (ed.). *Die Parlerer. Europäische Kunst unter den Luxemburgen 1350-1400*. Köln: 1978, s. 706-707.
- POCHE 1979 - POCHE, Emanuel. Pražské umělecké řemeslo za Karla IV., in: BUŘÍVAL, Zdislav (ed.). *Staletá Praha, IX*. Praha: 1979, s. 126-146.
- POCHE 1983 - POCHE, Emanuel. Umělecké řemeslo, in: POCHE, Emanuel (ed.). *Praha středověká*. Praha: 1983, s. 679-682.
- POCHE 1984 - POCHE, Emanuel. Umělecká řemesla gotické doby, in: CHADRABA, Rudolf / DENKSTEIN, Vladimír / KRÁSA, Josef a kol.: *Dějiny českého výtvarného umění I. /2*. Praha: 1984, s. 440-496.
- POCHE 1997 - POCHE, Emanuel. Dvě královské koruny českého původu, in: *Umění a řemesla 1/1997*. Praha: 1997, s. 34.
- POLC 1967 - POLC, Jaroslav Václav. Zapomenutý český patron, in: DVORNÍK, František (ed.): *Se znamením kříže*. Řím: 1967, s. 127-131.
- POLC 1980 - POLC, Jaroslav Václav. Vášeň Karla IV. po ostatcích svatých. In: POLC, Jaroslav V. (ed.). *Otec vlasti 1346-1378*. Řím: 1980, s. 55-79.
- POSPÍŠIL 2010 - POSPÍŠIL, Ctirad Václav. *Hermeneutika mystéria: struktury myšlení v dogmatické teologii*. Praha: 2010.
- PUGLISI / BACHRAM 2014 - PUGLISI, Catherine R. / BACHRAM, William L. „The Man of Sorrows“ and Royal Imaging: the Body Politic and Sovereign Authority in Mid-Fourteenth-Century Prague and Paris. In: *Artibus et Historiae*, vol. 35, No. 70, essay in Honour of Stefania Mason. Krakow: 2014, s. 31-59.
- REINER 1944 - REINER, Heribert. Ein von Kaiser Karl IV. gestifteter Reliquienschrein, in: *Pantheon*, Band XXXII. Praha: 1944, s. 119-122.

- ROSARIO 2001 – ROSARIO, Iva. Art and Propaganda. Charles IV of Bohemia, 1346–1378. Woodbridge: 2001, s. 109–117.
- ROYT / ŠEDINOVÁ 1998 – ROYT, Jan / ŠEDINOVÁ, Hana. *Slovník symbolů: kosmos, příroda a člověk v křesťanské ikonografii*. Praha: 1998.
- ROYT 2010 – Jan ROYT: Ikonografie svatého Václava ve středověku, in: KUBÍN, Petr (ed.). *Svatý Václav: na památku 1100. výročí narození knížete Václava Svatého = Saint Wenceslas: on the 1100th anniversary of the birth of duke Wenceslas the Saint*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Katolická teologická fakulta, Ústav dějin křesťanského umění a Arcibiskupství pražské. Praha: 2010, s. 301–323.
- RÜCKERT 1957 – RÜCKERT, Rainer. Zur Form der Byzantinischen Reliquiare, in: *Münchener Jahrbuch der Bildenden Kunst VIII/ 1957*. München: 1957, s. 35–36.
- RUDENBACH 2010 – RUDENBACH, Bruno. Körperteil – Reliquiare. Die Wirklichkeit der Reliquie, der Verismus der Anatomie und Transzendenz des Heiligenleibes, in: BLEUMER, Hartmut / GOETZ, Hans-Werner / PATZOLD, Steffen / REUDENBACH, Bruno (eds.). *Zwischen Wort und Bild: Wahrnehmungen und Deutungen im Mittelalter*. Köln – Weimar – Wien: 2010, s. 11–31.
- RÜGER / STAFSKI 1959 – RÜGER, Günther / STAFSKI, Heinz. St. Veit und sein Reliquiar zu Herrieden, in: *Jahrbuch des historischen Vereins für Mittelfranken*. 68. Band. Ansbach: 1959, s. 66.
- RYCHTEROVÁ 2009 – RYCHTEROVÁ, Pavlína. Kam s ním? Rituál a ceremonie v medievistice, in: NODL, Martin / ŠMAHEL, František / KOWALEWSKY, Krysztof (eds.). *Rituály, ceremonie a festivity ve střední Evropě 14. a 15. století*. Praha: 2009, s. 427–432.
- SCHÄFER 2003 – SCHÄFER, Thomas. *Vize. Život, dílo a hudba Hildegardy von Bingen*. Praha: 2003, s. 122.
- SCHELLEWALD 2010 – SCHELLEWALD, Barbara. Konstantinopel – Paris. Ein Schatz im neuen Gewand. In: *Das Heilige Sichtbar*

Machen. Domschätze in Vergangenheit, Gegenwart und Zukunft.
Regensburg: 2010, s. 162-163.

- SCHIEDLAUSKY 1978 - SCHIEDLAUSKY, Günther. Kat. Nr. 93, in: HERZOGENBERG, Johanna (ed.). *Kaiser Karl IV.: 1316-1378; Führer durch die Ausstellung*, München: 1978, s. 91-92.
- SCHIFFERS 1936 - SCHIFFERS, Heinrich. *Die deutsche Königsordnung und die Insignien des Richard von Cornwallis.* Aachen: 1936.
- SCHLOSSER 1918 - SCHLOSSER, Julius von. *Die Schatzkammer des allerhöchsten Kaiserhauses in Wien.* Wien: 1918.
- SCHMIDT 1969 - SCHMIDT, Gerhart. Die Malerei der siebziger Jahre, in: SWOBODA, Karl M. (ed.). *Gotik in Böhmen.* München: 1969, s. 218.
- SCHNELBÖGEL 1962 - SCHNELBÖGEL, Julia. Die Reichskleinodien in Nürnberg 1424-1523, in: *Mitteilungen für Geschichte der Stadt Nürnberg.* Bd. 51. Nürnberg: 1962.
- SCHRAMM / FILLITZ 1987 - SCHRAMM, Percy Ernst / FILLITZ, Hermann. *Denkmale der deutschen Könige und Kaiser. Bd. II. Ein Beitrag zur Herrschgeschichte von Rudolf I. bis Maximilian I. 1273-1519.* München: 1987. s. 60.
- SCHWARZENBERG 1982 - SCHWARZENBERG, Karl. *Die Sankt Wenzels-Krone.* Wien: 1982.
- SKŘIVÁNEK / BAUER / RYKL 1985 - SKŘIVÁNEK, František / BAUER, Jaroslav / RYKL, Drahoš. Výzkum drahých kamenů z chráněné přírodní památky Ciboušov a ze středověkých inkrustací, in: *Památky a příroda 10/85.* Praha: 1985, s. (609-627) 626.
- SKŘIVÁNEK / BAUER / RYKL 1985 - SKŘIVÁNEK, František / BAUER, Jaroslav / RYKL, Drahoš. Výzkum drahých kamenů z chráněné přírodní památky Ciboušov a ze středověkých inkrustací, in: *Památky a příroda 10/85.* Praha: 1985, s. (609-627) 613.

- SKŘIVÁNEK 1983 - SKŘIVÁNEK, František. Drahý kámen v inkrustacích českých gotických památek, in: *Symposium Hornická Příbram ve vědě a technice*. Příbram: 1983, s. 181-187.
- SKŘIVÁNEK 1985 - SKŘIVÁNEK, František. Průzkumné a restaurátorské práce drahokamových inkrustací na hradě Karlštejně, in: *Památky a příroda 10/85*. Praha: 1985, (73-78) 73.
- SKŘIVÁNEK 1985a - SKŘIVÁNEK, František. Inkrustace z drahého kamene - vrcholný projev interiérové úpravy v české gotické architektuře, in: *Památky a příroda 10/85*. Praha: 1985, s. 592.
- SKŘIVÁNEK 1987 - SKŘIVÁNEK, František. Dobývání a řezba drahých kamenů z naleziště u Ciboušova ve středověku, in: *Studie z dějin hornictví*. Národní technické muzeum. Praha: 1987, s. (27-35) 32.
- SKÝBOVÁ 1982 - SKÝBOVÁ, Anna. *České královské korunovační klenoty*. Praha: 1982.
- SOMEDA DE MARCO 1970 - SOMEDA DE MARCO, Carlo. *Il Duomo di Udine*. Udine: 1970.
- SPĚVÁČEK 1986 - SPĚVÁČEK, Jiří. *Václav IV.1361-1419. K předpokladům husitské revoluce*. Praha: 1986.
- SPRATER 1942 - SPRATER, Friedrich. *Die Reichskleinodien in der Pfalz*. Ludwigshafen am Rhein: 1942.
- STEHLÍKOVÁ 2001 - STEHLÍKOVÁ, Dana. Poklad vyšehradské kapituly a klenoty vyšehradských prelátů. In: *Královský Vyšehrad*. Praha: 2001, s. 193-208.
- STEHLÍKOVÁ 2003 - STEHLÍKOVÁ, Dana. *Encyklopedie českého zlatnictví, stříbrnictví a klenotnictví*. Praha: 2003.
- STEHLÍKOVÁ 2006 - STEHLÍKOVÁ, Dana. Nejstarší památky svatého Eligia v pokladu cechu pražských zlatníků, in: PÁTKOVÁ, Hana (ed.). *Z Noyonu do Prahy. Kult svatého Eligia ve středověkých Čechách*. Praha: 2006, s. (157-192) 157-159.
- STEHLÍKOVÁ 2006a - STEHLÍKOVÁ, Dana. Relikviář na mitru sv. Eligia, in: FAJT, Jiří (ed.). *Karel IV. - císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310-1437*. Praha: 2006, s. 245.

- STEHLÍKOVÁ 2010a – STEHLÍKOVÁ, Dana. Tzv. Korunovační kříž Přemysla Otakara II., in: BENEŠOVSKÁ, Klára (ed.). *Královský sňatek: Eliška Přemyslovna a Jan Lucemburský – 1310*. Praha: 2010, s. (282–283) 282.
- STEHLÍKOVÁ 2010b – STEHLÍKOVÁ, Dana. Zlatnictví v Čechách v letech 1270–1324, in: BENEŠOVSKÁ, Klára (ed.). *Královský sňatek: Eliška Přemyslovna a Jan Lucemburský – 1310*. Praha: 2010, s. (440–445) 441.
- STEHLÍKOVÁ 2010c – STEHLÍKOVÁ, Dana. Relikviářík sv. Blažeje, in: BENEŠOVSKÁ, Klára (ed.). *Královský sňatek: Eliška Přemyslovna a Jan Lucemburský – 1310*. Praha: 2010, s. 286–287.
- STEHLÍKOVÁ 2010d – STEHLÍKOVÁ, Dana. Dva typy majestátní pečetě české královny Kunhuty Haličské-Uherské (kolem 1245–9. září 1285), in: BENEŠOVSKÁ, Klára, ed. *Královský sňatek: Eliška Přemyslovna a Jan Lucemburský – 1310*. Praha: 2010, s. 289–290.
- STEHLÍKOVÁ 2010e – STEHLÍKOVÁ, Dana. Berla abatyše Kunhuty Přemyslovny. In: BENEŠOVSKÁ, Klára (ed.) *Královský sňatek: Eliška Přemyslovna a Jan Lucemburský – 1310*. Praha: 2010, s. 474–475.
- STEHLÍKOVÁ 2010f – STEHLÍKOVÁ, Dana. Rukojeť berly olomouckého biskupa – elekta Jana Volka, in: BENEŠOVSKÁ, Klára (ed.) *Královský sňatek: Eliška Přemyslovna a Jan Lucemburský – 1310*. Praha: 2010, s. 506.
- STEHLÍKOVÁ 2016 – STEHLÍKOVÁ, Dana: Jaspisová deska z obkladu kaple sv. Václava v katedrále sv. Víta, in: KUNEŠOVÁ, Jana / PŘIBYL, Petr (ed.). *Když císař umírá*. Národní muzeum. Praha: 2016, s. 67.
- STEINGRÄBER 1969 – STEINGRÄBER, Erich. Nachträge und Marginalien zur französisch-niederländischen Goldschmiedekunst des frühen 15. Jahrhunderts, in: *Anzeiger des Germanischen Nationalmuseums 1969*. Heidelberg: 1969, s. 30.
- STEINGRÄBER 1971 – STEINGRÄBER, Erich. Arte a Venezia. Le Oreficerie, in: *Arte Veneta, 25/1971*. Milan: 1971, s. 320–322.
- STEINGRÄBER 2001 – STEINGRÄBER, Erich. Anmerkungen zur gotischen Silberstatuette der Himmelskönigin im Diözesanmuseum

in Mantua. In: *Studien zur europäischen Goldschmiedekunst des 14. bis 20. Jahrhundert*. München: 2001, s. 193–200.

- STEJSKAL 1984 – STEJSKAL, Karel. Karel jako sběratel, in: VANĚČEK, Václav. (ed.). *Karolus quartus*. Praha: 1984, s. (455–467) 457.
- STEPHANY 1959 – STEPHANY, Erich. Die Wunderwelt der Schreine (Einleitung). In: BUSCH, Harald / LOHSE, Bernd (eds.). *Wunderwelt der Schreine. Meisterwerke mittelalterlicher Goldschmiedekunst, III–XVIII, IV*. Frankfurt am Main: 1959.
- SVATOVÍTSKÝ INVENTÁŘ 1365 – Inventáře Svatovítského pokladu. Archiv Metropolitní kapituly u sv. Víta. Karton 260, inventář 1365.
- SYNDRAM / KAPPEL / WEINHOLD 2007 – SYNDRAM, Dirk / KAPPEL, Jutta / WEINHOLD, Ulrike. *Das Historische Grüne Gewölbe zu Dresden. Die barocke Schatzkammer*. München / Berlin: 2007.
- SZAMEIT 2005 – SZAMEIT, Erik. Die Heilige Lanze der Wiener Schatzkammer. Bemerkungen zu Form und Verwendung von Flügellanzen aus dem Blickwinkel der Archäologie und Waffenkunde, in: KIRCHWEGGER, Franz (ed.). *Heilige Lanze in Wien*. Wien: 2005, s. 145–168.
- ŠEDINOVÁ 2005 – ŠEDINOVÁ Hana. *Drahokamy Svatováclavské kaple*. Praha: 2005.
- ŠMAHEL 2006 – ŠMAHEL, František. *Cesta Karla IV. do Francie 1377–1378*. Praha: 2006, s. 342–343.
- ŠPEREROVÁ, Kateřina. *Tumbové relikviáře a jejich česká perla, relikviář svatého Maura*. Bakalářská práce. Katolická teologická fakulta Univerzity Karlovy v Praze. Praha: 2015.
- ŠUSTA 1946 – ŠUSTA, Josef. *České dějiny. Dílu II. část 3, Karel IV. Otec a syn: 1333 – 1346*. Praha: 1946, kniha LXXI.
- ŠUSTA 1948 – ŠUSTA, Josef. *Karel IV. Za císařskou korunou 1346–1355*. Praha: 1948.
- TAMMEN 2005 – TAMMEN, Silke. Dorn und Schmerzensmann. In: REUDENBACH, Bruno – TOUSSAINT, Gia (eds.). *Reliquiare im Mittelalter*. Berlin: 2005, s. (186–208) 201–202.

- TIMMERMANN 2006 – TIMMERMANN, Achim. Pastoforium (svatostánek) z kaple sv. Václava, 219. In: FAJT, Jiří (ed.). *Karel IV. – císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310–1437*. Praha: 2006.
- TIMMERMANN 2006a – Achim TIMMERMANN, Monstrance ze Sedlce. In: FAJT, Jiří (ed.). *Karel IV. – císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310–1437*. Praha: 2006, s. 529–531.
- TIMMERMANN 2007 – TIMMERMANN, Achim. Revisiting Christ's Tomb: A Note on a miniature in Bodleian MS DOUCE 313. In: *Journal of the Warburg and Courtauld Institutes*, LXX, Vol. 70. London: 2007, s. 307–310.
- TOMASI 2014 – TOMASI, Michele, in: ANTOINE – KÖNIG, Élisabeth (ed.). *Le Trésor de l'abbaye de Saint-Maurice d'Agaune*. Paris: 2014, s. 120–122.
- TOUSSAINT 2011 – TOUSSAINT, Gia. *Kreuz und Knochen. Reliquien zur Zeit der Kreuzzüge*. Berlin: 2011.
- TRNEK 1987a – TRNEK, Helmut. Das Reliquiar mit einem Gewandstück des Evangelisten Johannes, in: BAUER, Rotraud und Kol. *Weltliche und Geistliche Schatzkammer. Bildführer*. Wien: 1987, s. 179.
- TRNEK 2000 – TRNEK, Helmut Das Reichskreuz, in: BAUER, Rotraud und Kol. *Weltliche und Geistliche Schatzkammer. Bildführer*. Wien: 2000, s. 155–159.
- TRNEK 2000b – TRNEK, Helmut. Das Reliquiar mit den Kettengliedern, in: BAUER, Rotraud und Kol. *Weltliche und Geistliche Schatzkammer. Bildführer*. Wien: 1987, s. 178.
- TRNEK 2000c – TRNEK, Helmut. Das Reliquiar mit dem Span von der Krippe Christi. In: BAUER, Rotraud und Kol. *Weltliche und Geistliche Schatzkammer. Bildführer*. Wien: 1987, 179–180.
- TRNEK 2000d – TRNEK, Helmut. Die Heilige Lanze, in: BAUER, Rotraud und Kol. *Weltliche und Geistliche Schatzkammer. Bildführer*. Wien: 2000, s. 15.

- TRNEK 2000e -TRNEK, Helmut. Das Zeremonienschwert, in: BAUER, Rotraud und Kol. *Weltliche und Geistliche Schatzkammer. Bildführer*. Wien: 2000, s. 173-174.
- TRNEK 2000f - TRNEK, Helmut. Das Szepter, in: BAUER, Rotraud und Kol. *Weltliche und Geistliche Schatzkammer. Bildführer*. Wien: 2000, s. 35-36.
- TRNEK 2000g - TRNEK, Helmut. Der Reichsapfel, in: BAUER, Rotraud und Kol. *Weltliche und Geistliche Schatzkammer. Bildführer*. Wien: 2000, s. 36.
- TRNEK 2000h - TRNEK, Helmut. Der Reichsapfel, in: BAUER, Rotraud und Kol. *Weltliche und Geistliche Schatzkammer. Bildführer*. Wien: 2000, s. 164.
- TRNEK 2000i - TRNEK, Helmut. Der Reichsapfel, in: BAUER, Rotraud und Kol. *Weltliche und Geistliche Schatzkammer. Bildführer*. Wien: 2000, s. 180-181
- TRNEK 2000j - TRNEK, Helmut. Der Reichsapfel, in: BAUER, Rotraud und Kol. *Weltliche und Geistliche Schatzkammer. Bildführer*. Wien: 2000, s. 180.
- URSINI 2017 - URSINI, Chiara. Relikviářová spona svaté Alžběty Durynské (Uherské), tzv. Croce spilla. In: FAJT, Jiří (ed.) *Císař Karel IV.: 1316-2016: první česko-bavorská zemská výstava*. Národní galerie. Praha: 2017, s. 79-85.
- VERDIER 1973 - VERDIER, Philippe. Le reliquaire de la Sainte Epine de Jean de Streda, in: BLOCH, Peter /HENTZEN, Alfred / MÜLLER, Theodor (eds.). *Intuition und Kunstwissenschaft. Festschrift für Hans Swarzenski*. Berlin: 1973, s. 319-344.
- VERLET 1962 - VERLET, Pierre. Reliquiar eines Dornes der Dornenkrone Christi. In: VERLET, Pierre. Die Goldschmiedekunst um 1400, in: *Europäische Kunst um 1400*. Wien: 1962, s. (375-434), 380-381.
- VINŠ / KODIŠOVÁ 2015 - VINŠ, Petr Jan / KODIŠOVÁ, Lucie. Přenosný oltář a anglická šlechta 13. a 14. století. (Spoluautor) In: *Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference MMK 2015. Mezinárodní Masarykova konference pro doktorandy a mladé vědecké pracovníky*. Hradec Králové: 2015, s. 1906-1911.

- VÍTOVSKÝ 1983 - VÍTOVSKÝ, Jakub, Zlatnictví na dvoře Václava II., in: *Umění 13. století v Českých zemích*. Praha: 1983.
- VON MURR 1789 -VON MURR, Gottlieb. *Journal zur Kunstgeschichte und zur allgemeinen Literatur*. Nürnberg: 1789, s. 48-49.
- WAGNER 2000 - WAGNER, Franz. Kunsthandwerk, in: BRUCHER, Günter (ed.). *Geschichte der bildenden Kunst in Österreich. Band II. Gotik*. München / London / New York: 2000, s. 568-592.
- WEBER 1987 - WEBER, Winfried. Trinkschale der hl. Helena, in: RONIG, Franz J. (ed.): *Schatzkunst Trier*. Trier: 1987, s. 77.
- WEIXELGÄRTNER 1928 - WEIXELGÄRTNER, Arpad. Die Weltliche Schatzkammer in Wien, neue Funde und Forschungen II, in: *Jahrbuch der Kunsthistorischen Sammlungen in Wien. Neue Folge II*. Wien: 1928.
- WEIXELGÄRTNER 1937 - WEIXELGÄRTNER, Arpad. *Führer durch die Weltliche Schatzkammer in Wien*. Wien: 1937.
- WEIXELGÄRTNER 1938 - WEIXELGÄRTNER, Arpad. *Geschichte im Widerschein der Reichskleinodien*. Baden / Leipzig: 1938.
- WINTER 1906 - WINTER, Zikmund. *Dějiny řemesel a obchodu v Čechách v XIV. a XV. století*. Praha: 1906.
- WINTERBOTTOM 2015 - WINTERBOTTOM, Matthew. *Treasures of the Goldsmith's Art. The Michael Wellby Bequest to the Ashmolean Museum*. University of Oxford. Oxford: 2015.
- WINZELER 2010 - WINZELER, Marius. Relikviář pro zub sv. Mikuláše, in: BENEŠOVSKÁ, Klára (ed.). *Královský sňatek: Eliška Přemyslovna a Jan Lucemburský - 1310*. Praha: Gallery, 2010, s. 424.
- WINZELER 2010b - Marius. WINZELER: Tzv. Kříž zakladatele Bernarda III. z Kamence, in: BENEŠOVSKÁ, Klára (ed.). *Královský sňatek: Eliška Přemyslovna a Jan Lucemburský - 1310*. Praha: 2010, s. 419.
- WITECKI 2010 - WITECKI, Jacek. *Poklad ze Slezské Středy: Okolnosti nálezů a představení pokladu*, in: BENEŠOVSKÁ, Klára,

- ed. *Královský sňatek: Eliška Přemyslovna a Jan Lucemburský - 1310*. Praha: 2010, s. 554-555.
- WITECKI 2010a - WITECKI, Jacek. Ženská koruna, in: BENEŠOVSKÁ, Klára, ed. *Královský sňatek: Eliška Přemyslovna a Jan Lucemburský - 1310*. Praha: 2010, s. 556-557.
 - WOLF 2005 - WOLF, Gunther G., in: KIRCHWEGGER, Franz (ed.). *Die Heilige Lanze in Wien. Insignie-Reliquie-Schicksalsspeer*. Wien: 2005, s. 23-25.